

Hodnocení stížnosti na zpravodajství České televize o Ukrajině

Posudek autora stížnosti

Demokratické instituce, mezi které se Česká televize jako klíčové veřejnoprávní médium počítá, jsou pod ~~konstantním agresivním tlakem dezinformačních snah Putinova Ruska a jeho spojenců. Jejich cílem je oslabit, umlčet, či zásadně snížit legitimitu demokratických institucí západních států. K tomuto cíli směřuje i snaha poškodit Českou televizi, kterou můžeme z české dezinformační scény sledovat systematicky.~~ Naším cílem není argumentovat, že ČT je ~~dokonalá a bezchybná~~. To stejně jako žádné standardní médium není a nikdy nebude. Proto doporučujeme samotnou stížnost i kvůli jejímu zpracování vnímat v širším kontextu, to znamená ~~systematických útocích prokremelské dezinformační scény proti jednomu z posledních svobodných médií v Česku~~, které má dostatečné kapacity i dosah při rozpracovávání zásadních zahraničně-politických a bezpečnostních témat.

Toto je typická argumentace vnějším nepřítelem. Tj. pokud má někdo tu troufalost činit kroky, které se jistým skupinám nelíbí, je automaticky označen za vnějšího nepřítele (či za kolaboranta).

A to zcela běžně bez jakýchkoliv důkazů (jako je tomu i v tomto případě) či jen na základě neprůkazných tvrzení.

Pokud mohu doporučit, přečtěte si Farmu zvířat, v níž je daná propagandistická technika hezky popsána. Stručně: Jisté prase tam každého, kdo neskákal, jak ono pískalo, obviňovalo z toho, že je „proruský“... vlastně chci říct „prolidský“ či „prokulišovský“.

Dále od ČT nikdo nepožaduje, aby byla „dokonalá a bezchybná“. Ve stížnosti jsou uvedeny jen některé závažné případy porušení povinností a je v ní navržen systém, který by s chybami počítal jakožto s běžným jevem.

1. O stížnosti

Na Radu ČT dorazila rozsáhlá stížnost na informování ČT o ~~ruské agresi~~ na Ukrajině. V následujících řádcích se budeme věnovat charakteristikám samotného dokumentu a způsobu jeho zpracování. ~~Text stížnosti lze nalézt na webu HlidaciPes.org.~~ Stížnost zahrnuje období 1.2.2014 – 31.1.2016 a její rozsah je celkem ~~495 stran~~. Jedná se tak o počín raritní. Materiál je dělen do kapitol dle jednotlivých období, které jsou následně členěny do podkapitol nepravdy, polopravdy a nedoložená tvrzení; opomíjení důležitých informací a nevyváženost obecně; nálepkování. Kritika zahrnuje i údajná pochybení vedoucích pracovníků ČT. V závěrečné části je uvedeno shrnutí stížnosti a jsou prezentována i konkrétní doporučení.

Na zmíněném webu text stížnosti nenaleznete. Tam naleznete pouze jednu z mnoha pracovních verzí, kterou redaktor daného webu převzal bez uvedení původního zdroje.

Skutečný text podané stížnosti je ještě o pár stran delší a je k nalezení na webu stiznost.wordpress.com.

Obviňování Ruska z „agrese“ vůči „Ukrajíně“ pak je tvrzením, které se média snaží šířit, leč které, jak je ve stížnosti doloženo, nebyla schopna doložit.

2. O autorovi

Autorem má být jistý Petr Pražák uvádějící adresu do obytného domu v Hradci Králové. Jedná se údajně o mladého studenta práv dle tvrzení „vlka“ anonymního vydavatele portálu, kde se stížnost objevuje a kde

Petr Pražák pod přezdívkou PP bloguje. To pro slovenský Svobodný vysílač „vfk“ uvedl s tím, že blogera PP nepoznal osobně. ~~U Petra Pražáka nenalezneme digitální stopu~~, která je obvyklá u mladých studentů. ~~Jistý Petr Pražák studoval obor právo ve veřejné správě na Akademii Sting v Brně.~~

Kdybyste hledali důsledně, digitální stopu byste našli. Zkuste to znovu (nicméně se zmíněnou Akademií Sting nemám nic společného).

Autor využívá ve stížnosti různé zdroje v různých jazycích. ~~Z toho lze vyvodit závěry, že autor zná mnoho světových jazyků~~, využívá nástroje překladu, ~~na stížnosti se podílelo více osob.~~

Cizojazyčné zdroje jsou zejména v angličtině, která se běžně učí. Následuje ukrajinština a ruština, přičemž ruštinu si též běžně lze zvolit jako volitelný jazyk na základních i středních školách. Ostatní jazyky se vyskytují jen dosti omezeně.

Dále k překladu z cizojazyčných zdrojů není nezbytně nutná znalost daného jazyka. Obvykle lze totiž nalézt překlady do jiných jazyků (zejména angličtiny), které lze následně zkontrolovat pomocí slovníků, překladačů a překladů od jiných zdrojů.

Samotná kontrola je sice časově náročná, leč z vlastní zkušenosti vím a mohu doložit, že dnes je již možné přeložit např. i tříhodinový dokument ze švédštiny do češtiny, aniž by k němu existoval překlad a aniž by překladatel uměl být jen jediné slovo švédsky.

Z použití zdrojů ve více jazycích tedy vskutku nelze vyvodit znalost mnoha jazyků či možnost, že by se na stížnosti podílelo více osob.

~~Sama netransparentnost autorství znevěrohodňuje samotné dílo. Autor by měl plně transparentně vystoupit a tuto věc veřejného zájmu osobně představit, prezentovat a diskutovat.~~

K této věci mohu prohlásit a doložit, že jsem:

- 1. stížnost podal osobně a pod svým jménem**
- 2. Radě ČT následně navrhl, že se osobně dostavím na její jednání - ovšem Rada se již více než měsíc neobtěžovala odpovědět (klidně se jí zeptejte)**
- 3. o stížnosti informoval všechny poslance, jelikož ti mají kontrolovat Radu ČT, leč téměř žádný z nich se neobtěžoval odpovědět, tím méně jednat (opět se jich klidně zeptejte)**
- 4. vícero médiím navrhl, že bych jim ke stížnosti něco řekl, leč opět jsem se setkal pouze s okázalým ignorováním - naposledy jsem napsal pořadu DVTV, jelikož v něm byl poskytnut prostor pro kritiku stížnosti, která byla navíc zcela mimo realitu (a ano, opět se klidně můžete daného pořadu zeptat)**

3. Motivace

~~Proruské dezinformační kampaně cílí často své výpady proti institucím. Česká televize je rovněž častým a oblíbeným terčem. Na stížnost tak lze nahlížet nejen pouze jako na výtky ke konkrétnímu obsahu zpravodajství, ale také jako na snahu k očernění instituce, což je v dlouhodobém zájmu Putina a Ruska. Cílem tak může být vtažení ČT do nekonečné debaty o nepodstatných drobnostech, její vyčerpání reagováním na značné množství stížností, znevěrohodnění a pošlapání autority instituce. Současně je nepravděpodobné, že stěžovatel se specifickým pohledem na věc i přes sebelepší argumentaci ze strany ČT vysvětlující výklad přijme. Umlčení České televize je také zájmem některých politiků, mezi které patří prezident Miloš Zeman a jeho spojenci.~~

Opět argumentum ad hominem, respektive vnějším nepřítelem. Skutečně si Farmu zviřat přečtete, jinak vaše „argumentace“ bude k nerozeznání od prasat, respektive od prasete Napoleona.

Dále není jasné, o jakých „nepodstatných drobnostech“ je řeč. Pokud je za „nepodstatnou drobnost“ označeno takové jednání ČT, jakým je např.:

1. obvinění policie ze střelby na Majdanu jen na základě několika manipulativně sestříhaných záběrů a na základě ignorování/bagatelizování klíčových informací (např. o mrtvých policistech, o střelbě z budov pod kontrolou Majdanu či o výsledcích podrobné analýzy kanadského akademika),
2. obvinění V. Janukovyče z mnohonásobné vraždy jen na základě nedoložených a známým faktům odporujících tvrzení
3. ignorování faktu, že ukrajinský prezident byl společně s vládou svržen násilně a protiústavně a že kvůli tomu ukrajinští občané mohli užít svého práva na odpor,
4. implicitní schvalování lynče
5. vydávání takových činů, jako je podpálení policejního velitelství, za „protivládní protest“,

pak je otázkou, co by „nepodstatnou drobností“ nebylo. Obdobně naprosto není jasné, jakou „sebelepší argumentací“ chce ČT toto své jednání obhájit.

Obzvláště pak, když (jak je ve stížnosti doloženo) ČT považovala za potřebné obviňovat ruská média z údajného jednání, které je ovšem z hlediska stížnosti natolik bagatelní, že srovnatelné jednání ČT v ní nebylo téměř vůbec zmíněno.

Zdůrazňuji navíc, že výše uvedené příklady se týkají pouze únorové kapitoly (respektive její části).

4. Konkrétní příklady ze stížnosti

~~Pro indikativní přehled a pochopení toho, jak byla stížnost zpracována~~, budeme v následujících řádcích rozebírat konkrétní uvedené a kritizované případy. Níže se pokusíme popsat jednotlivé pasáže stížnosti, které jsou typově různé a které ilustrují jednotlivé techniky, se kterými autor pracoval.

Uvedené příklady k přehledu a pochopení nepostačují. Za tím účelem by měly být vybrány nejvýznamnější případy porušení povinností (viz předchozí výběr týkající se únorové kapitoly), které jsou ovšem z nějakého důvodu ignorovány (ač nelze tvrdit, že bych tím byl překvapen).

Příklad č. 1: Výtržníci, ozbrojenci vs. demonstranti, aktivisté

„f) „Nejdřív létaly mezi policisty a demonstranty na náměstí Nezávislosti dlažební kostky, Molotovovy koktejly, ohlušující granáty a gumové projektily.“ („Válka v ulicích Kyjeva: Snajpři a kulky v zádech“, 20. 2.)“ Str. 33

„Mnohem vhodnější by byla kupříkladu dvojice slov „výtržnost-výtržníci“ nebo výraz „ozbrojenci“. Počínaje okamžikem, kdy začaly být obsazovány úřady za účelem svržení vládní moci, by bylo možné hovořit také o „povstalcích“.“ Str. 34

Stížnost často napadá užívání konkrétní terminologie pro popis osob a událostí. Objevuje se tlak na užití takové terminologie a s ní i prezentace takového obrazu, který ~~odpovídá prokemelskému narativu~~.

Ve stížnosti je výslovně uvedeno, že takové činy, jako je podpálení policejního velitelství, obsazení sídla politické strany, budovy kontrarozvědky, sídla gubernátora či jiných úřadů nebo používání

smrtelně nebezpečných zbraní vůči policii, nelze označit za akci demonstrantů, jelikož demonstrace vypadá jinak.

S jakýmkoliv narativem to nemá nic společného. Ostatně, kdyby např. Národní odpor obsadil a podpálil sídlo Evropských hodnot, těžko by následně byla daná akce označována za čin „demonstrantů” v rámci „protestu”.

~~Podle obdobného přístupu by musela ČT např. odsoudit účastníky protestních akcí během listopadu 89 a nazvat je výtržníky, jelikož rovněž odmítali pokyny tehdejší oficiální moci apod.~~

K tomu je třeba uvést 4 poznámky.

Jednak přirovnání Ukrajiny roku 2014 k Československu roku 1989 je natolik absurdní, že to snad není třeba nijak podrobněji uvádět.

Snad jen dodejme, že moc KSČ nebyla legitimizována ničím, co by alespoň vzdáleně odpovídalo skutečným volbám (zatímco na Ukrajině proběhly), že ji nebylo možné ani vyměnit volbami (zatímco ukrajinského prezidenta, poslance a tedy i vládu ano) a že představitelé Strany regionů se dle volebních průzkumů těšili značné přízni veřejnosti, což o KSČ tvrdit nešlo.

Jednak mi není známo, že by v roce 1989 docházelo k takovým jevům, jako je podpalování budov VB, najíždění vozidel do řad VB, házení zápalných lahví do řad VB nebo obsazování státních úřadů či dokonce budov kontrarozvědky.

Jednak pojmy „demonstrace”, „výtržnost” a „povstání” mají svůj ustálený význam, který platí bez ohledu na to, vůči jaké moci jsou dané akce vedeny.

Kdyby tedy v roce 1989 docházelo k činům, které by odpovídaly významu slov „výtržnost” anebo „povstání”, pak by jejich užití bylo zcela namístě. Ostatně i současný český trestní zákoník výtržnost upravuje. Nicméně odmítání pokynů státní moci samo o sobě nepředstavuje nezbytně výtržnost (z právního řádu ČR vyplývá nespočet povinností, leč pouze porušení jejich malého výseku představuje výtržnost), tudíž případné odmítání pokynů státní moci v roce 1989 nečinilo z daných osob automaticky výtržníky.

Nakonec není jasné, proč jsou pojmy „výtržnost” či „povstání” spojovány s odsuzováním. Pražské povstání nikdo neodsuzuje jen kvůli tomu, že se jednalo o „povstání”, a stejně tak lze soudit, že Evropské hodnoty schvalují akce Pussy Riot, ač se jedná o zjevnou výtržnost.

Příklad č. 2 Ruští představitelé si nepřejí co prohlašují a mlží

24. 2. ČT v článku „Kam dál na Ukrajině? Krym má jasno: Do Ruska” tvrdila, že „Západ i Moskva si přejí, aby územní celistvost Ukrajiny byla zachována”.

Správná formulace by však měla znít „Západ i Moskva tvrdí, že si přejí, aby územní celistvost Ukrajiny byla zachována”. Str. 14

~~ČT by tak de facto měla znevážit výrok ruských představitelů s tím, že cosi tvrdí, ale ve skutečnosti mohou chtít něco jiného, než deklarují.~~

Ve stížnosti je výslovně připomenuto, že ČT musí dle zákona o ČT a Kodexu ČT striktně rozlišovat mezi zprávou na straně jedné a názory, postoji a pocity na straně druhé. Dále má ČT povinnost maximálně se přiblížit pravdě a zakládat zprávu na zjištěných a ověřených údajích.

Z toho tedy vyplývá, že tvrzení nelze bez dalšího vydávat za fakt.

Právě naopak je nutno zdůraznit, že v případě, kdy by vydávání tvrzení za fakt bylo běžnou rutinou, tak by běžně docházelo k situaci, kdy by ČT vydávala za fakt tvrzení, která by se vzájemně popírala, což by bylo poněkud absurdní (ač nutno dodat, že stížnost dokládá, že ani takové jednání není ČT cizí).

Dále není jasné, proč by oddělení objektivních faktů od subjektivních tvrzení mělo samo o sobě znevažovat dané tvrzení či vytvářet dojem, že daní představitelé mohou ve skutečnosti chtít něco jiného.

17. 4. ČT v prvním odstavci článku „Doufám, že nebudu muset nasadit armádu, vzkázal Putin v debatě“ tvrdila, že V. Putin „poprvé zpětně přiznal přítomnost Rusů mezi neoznačenými ozbrojenci na Krymu“. A to slovy: „za zády sil krymské domobrany samozřejmě stáli naši vojáci a jednali velmi korektně, ale rozhodně a profesionálně.“

Takový výklad je ovšem problematický. Putinem použitý výraz „stát za zády“ („стоять за спиной“) je ruským idiomem, který znamená „dohlížet na někoho“ či mu „poskytovat podporu“. Snad lze říci, že se výraz „стоять за спиной“ do značné míry překrývá s výrazem „krýt záda“.

Putin tedy netvrdil, že „Rusové“ byli přítomni mezi neoznačenými ozbrojenci. Říkal, že ruští vojáci dohlíželi na milici (případně jí poskytovali blíže nespecifikovanou podporu), což je podstatný rozdíl. Zároveň ovšem tuto možnost ani výslovně nepopřel. Spíše by bylo možné říci, že mlžil. Str. 86

~~Zde se nabízí otázka, jak v ČT prezentovat informaci o tom, že „Putin mlžil“. Pokud je zde použit termín „krýt záda“, je osoba de facto v jisté situaci přítomna. Otázkou je zda fyzicky či řekněme morálně. ČT tak neuvádí o jakou přítomnost se jedná.~~

Tato „otázka“ byla ve stížnosti výslovně zodpovězena, když bylo uvedeno, že ČT měla v souladu se svou povinností přinášet nej přesnější možné zpravodajství uvést, že se V. Putin po určitou dobu vyjadřoval pomocí mlhavých vět, kterými činnost ani výslovně nepopíral, ani výslovně nepřipouštěl.

Příklad č. 3: Rozporování celkového obrazu

22. 2. ČT v článku „CHARKOV: Drolí se Ukrajina? Východ se odvrací od Kyjeva“ tvrdila, že se v Charkově koná sjezd proruských poslanců. Dále uvedla, že se jedná o již několikátý náznak separatismu. V tentýž den ČT sjezd označila za proruský i v prvním odstavci článku „KYJEV: Parlament sesadil Janukovyče, volby budou v květnu“.

...

Není tedy jasné, z čeho ČT odvozuje, že byl sjezd „proruský“ či „separatistický“. Dle informací, které ČT poskytla, se sjezd především vyznačoval proti státnímu převratu (viz dále) a ve prospěch jednoty země. Pokud by tedy musel být nálepkován, tak spíše přívlastky typu „proti-pučistický“ (viz následující část stížnosti). Str. 13

Autorem je rozporováno použití slova „proruský“. BBC publikuje článek, ve kterém je uveden obrázek přejatý od ukrajinské televize z reportáže ze zmíněného sjezdu.

Zde jsou vidět u účastníků svatojiřské stuhy – **proruská symbolika**

Dle dostupných informací historie stuhy sahá až do carských dob a nyní je spojována zejména s vítězstvím nad nacismem ve druhé světové válce, v níž Ukrajina a Ukrajinci hráli významnou roli. Jakožto symbol ji tedy nelze přičítat výlučně Rusku, ale spíše sovětskému boji proti nacismu.

V galerii agentury Unian věnované události nalezneme např. následující obrázek, kde opět vidíme svatojiřské stuhy a rovněž se za zachycenými osobami stejná symbolika objevuje na pozadí. Tato symbolika tedy není jen v režii jednotlivých osob, ale i v režii organizátorů. Ukrajinská symbolika není na místě patrná.

Z galerie Unian i z dalších zdrojů vyplývá, že uvnitř budovy se koná sjezd dekorovaný **proruskou symbolikou (viz výše)**. Na ulici proti němu protestuje skupina lidí s ukrajinskými vlajkami. Na sjezdu účastníci deklarují tvorbu alternativní vlády viz článek RT.

*An assembly of local deputies in Kharkov, eastern Ukraine have stated their intention to **restore “constitutional order”** throughout the country, aiming to create an alternative government.*

Ze stejného článku RT:

Rozporován je tak celkový dojem i přes očividně prezentovanou orientaci ze strany jak organizátorů tak účastníků.

Na základě výskytu symbolu, který nepatří výlučně Rusku, je tedy obhajováno tvrzení, že sjezd byl „proruský”. Druhým argumentem je tvrzení, že nebyly vidět výslovně ukrajinské symboly. A to je vše.

Naproti tomu je ignorována skutečnost, že se sjezd vymezil proti aktuálním událostem (tj. protiústavnímu dění v zemi) a že v přijaté rezoluci (jak je uvedeno i v citaci výše) výslovně deklaroval, že cílem je zajistit ústavní pořádek. Na tom není nic „proruského”.

Obdobně je zjevné, že by ke sjezdu v Charkově nedošlo, kdyby předtím nedošlo ke zmíněnému hrubému porušení ústavy a jiných zákonů.

Ostatně, dle uvedené logiky by bylo možné tvrdit, že Majdan byl „pro-SSácký”, jelikož se část účastníků a organizátorů (zejména A. Parubij) hlásila k symbolu, který je nápadně podobný znaku divize SS Das Reich.

Nemluvě o dalších skutečnostech.

Z výše uvedeného je tedy zjevné, že sjezd nebyl prioritně zorganizován kvůli domnělé „proruskosti” účastníků, ale jakožto reakce na zásadní události, k nimž v zemi v dané době docházelo.

ČT ovšem svým nálepkováním (jakož i celým svým zpravodajství) vytvářela dojem, že prioritní motivací v dané době byla domnělá „proruskost“ a nikoliv přirozená snaha reagovat na násilné a protiústavní svržení vlády a prezidenta.

Příklad č. 4: Korsuňský pogrom

28. 5. Organizace The Information Group on Crimes against the Person vydala dokument jménem Korsuňský pogrom (viz „IGCP Releases Documentary Film ‚The Korsun Pogrom‘, Based on Eyewitness Accounts“ nebo „IGCP выпустила документальный фильм ‚Корсуньский погром‘, снятый по свидетельствам очевидцев“). S odvoláním na údajné očitě svědky a kamerové záběry dokument tvrdí, že:

kolona autobusů, kterými se obyvatelé Krymu a jiných oblastí vraceli z Kyjeva domů, byla 20. února po cestě přepadena

útok byl proveden skupinou osob, které byly vybaveny zbraněmi na blízko i střelnými zbraněmi cestující byli z autobusů násilně vyhnáni, načež následovaly fyzické útoky a výhrůžky (např. znásilněním či upálením)

není možné vyloučit, že několik lidí bylo též zavražděno

Dokument tedy tvrdil, že došlo k závažné události, která mohla být jednou z možných motivací obyvatel Krymu k separaci. Přesto ČT dokumentu nevěnovala žádný článek a ani není známo, že by podnikla kroky vedoucí k vlastnímu ověření, zda a jak k událostem popisovaným v dokumentu došlo. Str.135

Jedná se o výtku, že ČT do zpravodajství nezařazuje událost, která se ~~primárně objevuje na proruských dezinformačních webech a o které např. nereferují agentury TASS a RIA Novosti.~~

Jedním z těchto webů je nwoo.org jehož vydavatelem je známý konspirační teoretik Jan Korál, který např. dlouhodobě tvrdí, že 11. září bylo dílem vlády USA, či opomíjí obsazení Československa armádou SSSR. Během demonstrace proti ČT rovněž prohlásil, že televize podléhá diktátu „mocných nadnárodních zednářských a iluminátních kruhů“ (zdroj).

O události dále referuje portál czechfreepress.cz či slovenský časopis Zem a Vek. Pozadu nezůstává ani konspirační portál ac24.cz, který přináší fiktivní omluvu divákům ČT za neobjektivní a tendenční pojetí zpravodajství.

O samotné události neinformují agentury TASS ani RIA Novosti. Heslo „Корсуньский погром“ se objevuje pouze ve dvou článcích zde. Oba články jsou komentáře sloupkařů na RIA Novosti k mnohým různým heslům a nejedná se o popis události, ale o subjektivní výklad různých dějů. U TASSu se heslo neobjevuje.

Stěžovatel tak často vyzývá k tomu, jaké informace zveřejňovat. „ČT měla informovat (také) o...“

Odstavce výše se tedy snaží o vytvoření viny skrze asociaci, což je vedle vnějšího nepřítele další tradiční propagandistická technika. Konkrétně tvrdí, že o dokumentu psali různé „zlé weby“, leč nikoliv relevantní ruská média.

Pokud jde o ruská média, je známo, že tvrzení dokumentu byla opakována např. ve filmu „Krym – Cesta domů“, který odvysílala Россия-1.

Pokud jde o „zlé weby“, stížnost dokládá, že není důvod domnívat se, že by jejich údajná nedůvěryhodnost byla něčím, co by je odlišovalo od „hodných médií“. Stížnost naopak dokládá, že „hodná média“ dezinformují zcela běžně a dosti možná i záměrně, čili je nutné považovat je za nedůvěryhodná.

A pokud jsou všechna významnější média nedůvěryhodná, pak nemá smysl obviňovat z toho jen některá z nich.

Dále ČT má povinnost přinášet důležité a vyvážené informace. A naopak není známo, že by jí jakýkoliv předpis ukládal povinnost brát ohledy na to, co tvrdí či netvrdí jiné zdroje.

A pokud dokument říká pravdu, pak se zcela zjevně jednalo o důležitou událost. Tím více, když vezmeme v úvahu skutečnost, že ČT považovala za potřebné věnovat články i pomalovanému památníku či skutečnosti, že kdosi označil V. Janukovyče za parazita (což je ve stížnosti opět uvedeno).

A nakonec platí, že ČT věnuje prostor i zcela nedůvěryhodným zdrojům, pokud jsou jejich tvrzení v souladu s redakční linií (viz stížnost). Pokud tedy ČT chce dostát alespoň své povinnosti vysílat vyváženě, musí poskytovat přiměřený prostor i těm zcela nedůvěryhodným zdrojům, které jdou proti její redakční linii.

I kdyby tvůrci dokumentu tedy byli zcela nedůvěryhodní, pak stále platí, že ČT svoji redakční linii nastavila tak, že by jim s ohledem na povinnost přinášet vyvážené a důležité informace musela věnovat pozornost.

Opačné jednání představuje aplikaci dvojího metru, který je zakázán povinností přinášet objektivní a vyvážené zpravodajství.

V materiálu je použita řada zdrojů. ~~Nechybí mezi nimi ani zdroje problematické.~~ Např. na straně 244 je použita mapa přejetá ze sociální sítě livejournal.com, kam ji umístil uživatel s názvem kot-ivanov (kocour ivanov). Některá tvrzení jsou rovněž rozporována problematickými zdroji. ~~Např. na straně 251 autor vyvrací určitá slova A. Zacharčenko s odkazem na uvedení přepisu projevu dotyčného, který byl publikován na ruských státních médiích vesti.ru a Ria Novosti. Tyto zdroje resp. instituce podléhající státu jsou pro kvalitní posouzení problematické.~~

Ve stížnosti je doloženo, že tyto údajně problematické mapy byly v souladu se známými fakty. Naopak kyjevské mapy, které ČT vydávala za objektivní fakt, s nimi byly v rozporu.

Kdyby tedy ČT plnila svou povinnost ověřovat, věděla by, že problematické jsou zejména kyjevské mapy.

Kdyby se obtěžovala alespoň hledat různé zdroje, věděla by, že kyjevské mapy nejsou nezpochybnitelné a že je tedy nesmí vydávat za fakt.

Dále je kritizováno, že ve stížnosti byl uveden přepis Zacharčenkových slov, který je zpochybňován na základě tvrzení, že ho poskytla „zlá média“.

K tomu dodejme, že vedle přepisu byl uveden i překlad jedné z klíčových částí od „hodných médií“ (BBC, Reuters a ČT).

Dále video se Zacharčenkovými výroky je veřejně dostupné. Pokud má tedy kdokoliv podezření, že přepis neodpovídá skutečně proneseným slovům, může ho ověřit a není tedy nucen zpochybňovat citace jen s poukazem na to, že je poskytla „zlá média“.

A nakonec je otázkou, proč je vyčítáno užití přepisu od ruských zdrojů, když se i tato tzv. analýza v souvislosti s charkovským sjezdem odvolává na tvrzení RT.

Příklad č. 5: New York Times

3. 5. Deník New York Times vydal reportáž ze Slavjansku, jejíž autoři strávili více než týden mezi členy milice („Behind the Masks in Ukraine, Many Faces of Rebellion“)

...

I přes uvedené důvody ČT nevěnovala reportáži žádný článek. Obdobně není ve zpravodajské sekci k nalezení žádná jiná reportáž, která by dosahovala kvalit uvedené reportáže. Str. 128 a 129

~~Často dochází k vytýkání použitých zdrojů a k tlaku na využívání zdrojů navržených stěžovatelem. ČT by tak de facto musela projít veškeré světové dostupné zdroje a jejich závěry začlenit do článku/reportáže, což není reálné zejména pro aktuální zpravodajství.~~

ČT je povinna přinášet důležité informace, přičemž za dostatečně důležitou informaci považovala i pomalovaný památník či označení V. Janukovyče za parazita.

Tím více lze za důležitou informaci považovat odpověď na otázku, kdo tvořil ozbrojené síly Doněcku a Luhansku jakožto klíčových aktérů a proč přesně se daní Ukrajinci rozhodli postavit na odpor vůči převratu.

Za účelem dosažení tohoto cíle ČT nemusí nezbytně procházet všechny dostupné zdroje. Postačí monitorovat relevantní názorové proudy (mezi něž nepochybně patří i ty, které dostávají prostor v NYT) a cíleně hledat odpovědi na klíčové otázky (mezi něž patří i otázka, jaké jsou motivace hlavních aktérů).

Ostatně ani v tomto případě stížnost netvrdí (jak vyplývá i z citace), že ČT musela nezbytně věnovat pozornost právě této reportáži. Je uvedeno, že měla hledat odpověď na důležité otázky a že daná reportáž představovala jeden z možných relevantních zdrojů.

Namísto toho ovšem ČT věnovala rozsáhlý prostor Kyjevu a užívala povrchní nálepky.

Ve stížnosti se rovněž objevuje kritika využívaných zdrojů ze strany ČT např. jejich důvěryhodnosti. ~~Týká se zejména ukrajinských médií.~~

Kyjevských médií se kritika příliš netýká (ač by rozhodně byla možná). Hlavní pozornost je věnována nedůvěryhodnosti kyjevských představitelů v čele s SBU, která, jak bylo ve stížnosti doloženo, dostávala rozsáhlý prostor, přestože bylo možné poměrně snadno zjistit, že funguje jako továrna na lži nevalné kvality.

~~Důraz je kladen i na doplňování zpráv. V textu se objevují připomínky, že v dané zprávě ČT měly být uvedené i další okolnosti. Nicméně v jedné konkrétní zprávě nelze shrnout problematiku zcela a definitivně.~~

Zde není jasné, na co konkrétně se naráží. Pokud je ve stížnosti požadováno uvedení určitých okolností, pak zpravidla těch, které jsou klíčové pro celkové vnímání dané události (např. uvádění informace, že mezi oběťmi střelby na Majdanu byli i příslušníci policie a že tedy nelze předpokládat, že by událost proběhla tak, jak ji ČT v danou dobu prezentovala)

Příklad č. 6: „ČT vytvářela dojem...“

Přinášením takových informací, jakož i jinými výroky a nálepkováním (viz dále), vytvářela ČT dojem, že přítomnost ruských vojsk na poloostrově Krym je čímsi novým, zakázaným a nepřipustným (a kvůli tomu ostatně i Ruskem popíraným). Jak je však zřejmé z názvu subkapitoly, nemá tento obraz s realitou příliš společného. Str. 37

~~V materiálu je rovněž používáno termínu, že ČT „vytvářela dojem“. Autor tak aplikuje svůj subjektivní pohled na výklad jednotlivých událostí a jejich prezentaci ze strany ČT.~~

Citovaná část se týká skutečnosti, že ČT vytvářela falešný dojem, že přítomnost ruské armády na Krymu byla čímsi novým a popíraným.

Ve stížnosti je výslovně uvedeno, že daného dojmu ČT dosahovala např. pomocí formulací:

1. „Ministři zahraničních věcí EU (mají) doladit jednotnou reakci na přítomnost ruských vojsk na Krymu.“
2. „Ruští vojáci proto na ukrajinském Krymu dál zůstávají.“
3. „Zároveň za jedinou legitimní moc na Krymu označil ruskou armádu. Ta přitom podle oficiálního stanoviska nejvyšších ruských autorit na poloostrově není.“
4. „Německo jen těžko přiměje Moskvu ke stažení ruských vojáků z ukrajinského Krymu.“
5. „Dvě třetiny Čechů považují přítomnost ruských sil na ukrajinském Krymu za vojenskou okupaci.“

Dle ČT tedy ministři řešili „přítomnost“, dle ČT ruské úřady „přítomnost“ popíraly, dle ČT se ruská armáda z Krymu nechtěla „stáhnout“ a na poloostrově „zůstávala“ a dle ČT bylo v průzkumu řešeno hodnocení „přítomnosti“.

Není tedy jasné, jaký jiný dojem by dané formulace mohly vytvářet, než ten, že přítomnost byla čímsi novým a popíraným.

4. Závěr

Mezi hlavní opěrné body stížnosti patří důraz na použití ~~prokremelského narativu~~ a pohledu pro popis osob a výkladu událostí. ~~Často se také objevuje orientace na detail viz „mlžil“ a tvrzení, že ruští představitelé si cosi přejí, ale ve skutečnosti jde pouze o tvrzení a ne o reálný zájem.~~ Rozporován je rovněž celkový obraz, kdy je ~~očividný komplexní obraz kritizován subjektivním pohledem.~~ Dále dochází k tlaku na využití „alternativních“ zdrojů a začlenění do zpravodajství takových zpráv a jejich výkladu dle pohledu stěžovatele. ~~Objevují se i výtky k opomíjení dalších zdrojů vztahujících se k tématu, což je v tzv. rychloobrátkovém zpravodajství nemožné. A v neposlední řadě je aplikován subjektivní pohled za objektivní.~~ Celý pokus hodnotíme jako další z dezinformačních snah, jak napadnout jednu z demokratických institucí.

Tato tzv. analýza naprosto nebyla schopna doložit, že by byl jen jediná část stížnost představovala subjektivní „prokremelský narativ“ nebo kritizovala jiným subjektivním pohledem.

Povinnost orientovat se na „detail“, respektive na maximální přesnost, je ČT uložena předpisy. Těmito předpisy jsou zaměstnanci vázáni a za jejich dodržování jsou placeni (a to nikoliv málo). Pokud někdo považuje předpisy za příliš přísné, nechť iniciuje jejich změnu, leč nyní existují a zavazují.

Oddělování tvrzení od faktů je pak naprostým základem seriózní žurnalistiky.

Tvrzení, že přinášení určitých informací je v tzv. rychloobrátkovém zpravodajství nemožné, není nijak doloženo. Co konkrétně ČT (kromě redakční linie) brání informovat např. o studii I. Katchanovského nebo o zprávě nizozemských tajných služeb ke zřícení MH17?

Jak již bylo uvedeno, na pomalovaný památník, označení V. Janukovyče za parazita či šíření obvinění továrny na lži jménem SBU si ČT čas našla.

Dále stížnost ČT netlačí k užívání tzv. alternativních zdrojů, tlačí ji k plnění jejích povinností, mezi něž patří přinášení důležitých zpráv a aplikace jednotného metru. Pokud by ČT shledala tzv. alternativní zdroje nedůvěryhodnými, byla schopna to doložit a na základě toho je en bloc ignorovala, pak je takové jednání zcela v pořádku za předpokladu, že stejný metr využije vůči všem zdrojům.

Jak je ovšem ve stížnosti doloženo, zpravodajství ČT je prioritně vedeno snahou o šíření politických názorů redakce, nikoliv snahou o plnění povinností, mezi něž patří ověřování a aplikace jednotného metru.

A nakonec tato tzv. analýza tvrdí, že stížnost hodnotí jako „další z dezinformačních snah“. Jak přitom vyplývá z výše uvedeného, nic takového není schopna doložit.

Naopak je zjevné, že doložení tohoto tvrzení si tzv. analýza kladna od začátku za cíl, leč i přes veškerou snahu se jí to nejen nepovedlo, ale dokonce ani nebyla schopna vyvrátit byť jen jedinou stránku stížnosti (tedy ani 0,2% jejího obsahu).

Na závěr je tedy nutno konstatovat, že tzv. analýzu je nutno hodnotit jako zcela nedostatečnou a že nedosahuje ani základních standardů, které jsou kladeny na vysokoškolské seminární práce.

Naopak opět prokazuje známou (ač ve stížnosti z důvodu stručnosti příliš neřešenou) skutečnost, že do ČT jsou běžně zvaní tzv. experti, jejichž odborná úroveň je naprosto mizerná, leč kteří tento hendikep dohání názorovou zapáleností, která je v souladu s redakční linií ČT (a i jiných médií).

Kdyby to mělo nějaký smysl, apeloval bych na vaši profesní čest, abyste se věnovali nějaké činnosti, pro kterou máte alespoň nějaké předpoklady a při níž můžete být společností alespoň trochu užiteční.

Leč smysl to nemá, tudíž mi nezbývá než jen dodat, že kdybych já odváděl takto mizernou práci, styděl bych se brát za ni peníze.